

Sygn. akt III UK 95/10

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania P. W.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 21 września 2010 r.,
na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego -
Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 10 lutego 2010 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 lutego 2010 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Wyrokiem tym Sąd Rejonowy zmienił decyzję organu rentowego z dnia 18 grudnia 2008 r. i zasądził od niego na rzecz P. W. kwotę 12.912 zł tytułem jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono rażące naruszenie prawa procesowego, tj.: art. 328 § 2 k.p.c. - poprzez brak wyjaśnienia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, dlaczego Sąd Okręgowy odmówił racji zarzutom apelacji dotyczącym naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 k.p.c. oraz naruszenie prawa materialnego, tj. art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu

społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, polegające na jego błędnym zastosowaniu i przyznaniu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy wnioskodawcy, który uległ wypadkowi niemającemu związku z pracą.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania "bowiem w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., związane z wykładnią art. 3 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, a mianowicie, czy za wypadek przy pracy w rozumieniu powołanego przepisu można uznać zdarzenie, które jedynie w subiektywnym przekonaniu pracownika miało związek z pracą, w tym w przypadku, kiedy to subiektywne przekonanie pracownika zostało spowodowane działaniem osoby trzeciej, która nie miała uprawnień do reprezentowania pracodawcy". Wskazał także, że przyjęcie niniejszej skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia okoliczność, że jest ona „oczywiście zasadna”, co zdaniem skarżącego wynika z wyraźnego brzmienia art. 3 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zgodnie z którym związek wypadku z pracą powinien mieć charakter obiektywny, a nie istnieć wyłącznie w subiektywnej ocenie pracownika, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedstawienie przez stronę wnoszącą skargę kasacyjną okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie nie oznacza, że Sąd Najwyższy przyjmie skargę kasacyjną do rozpoznania. Przyjęcie skargi kasacyjnej zależy bowiem od stwierdzenia przez Sąd Najwyższy wystąpienia w sprawie szczególnych okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Jeżeli te okoliczności nie zachodzą, Sąd Najwyższy, zgodnie z art.

398⁹ § 2 k.p.c., uprawniony jest do wydania postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący, uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazał na dwie z wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek, a mianowicie: występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistą zasadność skargi.

Odnosząc się do pierwszej przesłanki, tj. występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, należy wskazać, że w istocie nie zostało ono w skardze kasacyjnej sformułowane. Skarżącemu chodzi bowiem o to, czy w odniesieniu do przedstawionych przez niego okoliczności faktycznych, niewynikających zresztą z podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku, można zastosować art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322). Podkreślić przy tym należy, że w uzasadnieniu skargi skupiono się wyłącznie kwestionowaniu ustaleń faktycznych Sądów *meriti*, z których wynikało, że do wypadku komunikacyjnego (wypadku przy pracy) doszło w czasie wykonywania polecenia pracodawcy. Zarzucono także błąd w subsumpcji stanu faktycznego pod określoną normę prawną. Trzeba zwrócić w tym kontekście uwagę na dwie kwestie.

Po pierwsze, kwestia subsumpcji ustalonego stanu faktycznego pod określoną normę prawną nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie – wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne). Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu

Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 2000 r., sygn. akt II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Po drugie, należy wskazać, że zagadnienie prawne, mając charakter abstrakcyjny, musi jednak odnosić się do podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku, nie zaś do sprzecznych z nią „własnych ustaleń” skarżącego.

Odnosząc się do drugiej ze wskazanych przesłanek, tj. „oczywistej zasadności skargi kasacyjnej” trzeba zauważyć, że przesłanka ta występuje wtedy, gdy bez pogłębionej analizy zastosowanych przez sąd przepisów prawa materialnego i bez wnikania w szczegóły postępowania dowodowego - dla oceny naruszenia przepisów prawa procesowego, można stwierdzić zasadność przytoczonych podstaw kasacyjnych. Innymi słowy, oczywista zasadność skargi kasacyjnej zwykle wynika z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20 poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli zatem przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie, iż skarga jest oczywiście uzasadniona, skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta "oczywistość" i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia.

Tymczasem skarżący - pod pozorem oczywistej zasadności skargi kasacyjnej i wskazując na naruszenie prawa materialnego - art. 3 ust. 1 ustawy o

ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych – w istocie kwestionuje ustalenia faktyczne dokonane przez sądy *meriti*. Ustrojową funkcją Sądu Najwyższego jest sprawowanie nadzoru judykacyjnego, w tym zapewnianie jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2007 r. V CSK 364/06, LEX nr 238975). Oznacza to, że zarzut naruszenia prawa materialnego – uzasadniający jej oczywistą zasadność - nie może odnieść zamierzonego skutku, a oparta na nim skarga kasacyjna jest tym samym oczywiście bezzasadna.

Z powyższych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.